

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK POHREBNEJ SLUŽBY

I. Identifikačné údaje

Prevádzkovateľ: **CHARON SERVICES s.r.o., Kammerhofská 182/7, 96901 Banská Štiavnica**

IČO: **50-152-637**

Adresa prevádzky: **Pohrebníctvo Cháron - Stanka Šaková, Dolná 841/4, 96901 Banská Štiavnica**

Zodpovedný za prevádzku: **Marian Štepka**

II. Všeobecné ustanovenia

Prevádzkový poriadok určuje podmienky, zásady a opatrenia, ktoré treba rešpektovať a dodržiavať pri prevádzkovaní pohrebných služieb v súlade s novelou zákona č. 398/2019 Z.z. ktorý dopĺňa a mení zákon č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ďalej nariadenia vlády SR č. 391/2006 o minimálnych bezpečnostných požiadavkách na pracovisko, nariadenia vlády SR č. 395/2006 o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov a nariadenia vlády SR č. 281/2006 o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.

II. Rozsah poskytovaných služieb

Prevádzkovanie pohrebných služieb zahŕňa:

- Počiatočnú starostlivosť o ľudské pozostatky
- Úpravu ľudských pozostatkov a ich uloženie do rakvy
- Vnútroštátnu a medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov
- Miestnu prepravu do domov smútku, pietna rozlúčka, prenos rakvy a pochovanie prípadne kremácia
- Predaj rakiev a smútočných potrieb, predaj vencov a kvetov
- Zabezpečenie organizácie pohrebného obradu
- Poradenskú činnosť súvisiacu s pohrebom

III. Technické a priestorové vybavenie

Prevádzkovateľ pohrebných služieb má k dispozícii nasledovné technické a priestorové vybavenie:

- chladiace zariadenie na uloženie ľudských pozostatkov, ktoré je schopné trvalo udržať teplotu v rozmedzí 0 °C až -15 °C¹ a teda uložiť ľudské pozostatky do doby 14 dní do pochovania, pokiaľ by došlo k situácii že je ľudské pozostatky nutné uložiť do mraziaceho zariadenia, pretože doba uloženia by mala presiahnuť dobu 14 dní pohrebná služba disponuje takýmto zariadením, toto zariadenie má kapacitu pre tri telá,
- vyhradený priestor na úpravu ľudských pozostatkov zodpovedajúci požiadavkám na pracovné prostredie podľa nariadenia vlády SR č. 391/2006 o minimálnych požiadavkách na pracovisko, ktoré sa nachádza podľa priloženého nákresu v miestnosti označenej ako "box a prípravovňa". Je vybavená umývadlom s teplou a studenou vodou, dávkovačmi na tekuté mydlo a dezinfekčné prostriedky, zmyvateľným povrchom, podlahy a stien a odtokom do verejnej kanalizačnej siete. Na prípravu a úpravu ľudských pozostatkov je k dispozícii nerezový umývateľný stôl. Personál používa na úpravu ľudských pozostatkov jednorázové rukavice, rúška a iné ochranné prostriedky.

¹ Podľa § 8 ods. 4 písm h) zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov.

- c) vozidlo Volkswagen Transporter T5 s ŠPZ BS-938AT (VIN: WV1ZZZ7HZA264385) a KIA Pregio s ŠPZ BS-894AX (VIN: KNETB24225K199049) na prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov oba vybavené chladiacim zariadením, ktoré je schopné trvalo udržať ložný priestor pri teplote 8 °C. Ložný priestor má osvetlenie, je vybavený úchytkami na upevnenie rakvy alebo transportného vaku; priestor pre posádku je od ložného priestoru oddelený utesnenou prepážkou; vozidlo je vybavené jednorázovými uterákmi a jednorázovými rukavicami a dezinfekčným prostriedkom Incidur spray alternatívne SAVO, dvoma transportnými vakmi,
- d) transportné vaky,
- e) jednorázové ochranné prostriedky, ako sú jednorázové rukavice, rúška, jednorázové plachty a podobne,
- f) výstavnú miestnosť s rakvami a smútočnými potrebami podľa priloženého nákresu označenú ako "sklad truhiel",
- g) miestnosť na výrobu vencov označenú ako "venciareň",
- h) vyhradenú miestnosť na jednanie s pozostalými podľa priloženého nákresu označenú ako "kancelária",
- i) likvidáciu odpadu zaisťujú Technické služby mesta Banská Štiavnica na základe uzatvorenej zmluvy o odvoze a likvidácii komunálneho odpadu s mestom Banská Štiavnica

IV. Postup pri prijímaní ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov

1. Pohrebná služba prevezme ľudské pozostatky na základe žiadosti obstarávateľa pohrebu ak je úmrtie doložené nasledujúcimi dokladmi:
  - a) "listom o prehliadke mŕtveho tela a štatistickým hlásením o úmrtí" vystavený lekárom, ktorý vykonal prehliadku tela, alebo
  - b) "pasom pre mŕtvolu" ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.
2. Pohrebná služba prevezme bez zbytočného odkladu ľudské pozostatky alebo predčasne odňatý ľudský plod² na výzvu lekára, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho tela, alebo na výzvu obstarávateľa pohrebu prípadne policajného zboru.
3. Ak ide v súvislosti s umrtím o podozrenie zo spáchania trestného činu, prevádzkovateľ prevezme ľudské pozostatky len s písomným súhlasom orgánu činného v trestnom konaní.
4. Po prevzatí ľudských pozostatkov sa postupuje podľa pokynov uvedených v liste o prehliadke mŕtveho a štatistickom hlásení o úmrtí, pokynov orgánov činných v trestnom konaní alebo pokynov úradu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RUVZ).
5. Prevádzkovateľ pri preberaní ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov postupuje nasledovne:
  - a) Pri preberaní z obytného domu pracovníci pohrebnej služby pri príchode do bytu skontrolujú potrebnú dokumentáciu³. Ak je dokumentácia v poriadku naložia ľudské pozostatky do hygienického jednorázového prenosného vaku, ktorý uložia na nosítka a zaistia popruhmi. Z domu ľudské pozostatky odnesú ručne na nosítkach po schodisku alebo použijú výťah, ak je na tento účel dosť veľký, prípadne nákladný výťah ak je s ním obytný dom vybavený. Následne prevezú ľudské pozostatky do chladiaceho zariadenia. Ktoré sa nachádza v prenajatých priestoroch pohrebnej služby na priloženom nákrese označené ako "box a prípravovňa"
  - b) Pri preberaní zo zdravotného zariadenia sa uistia že po prijatí oznámenia je telo už uložené v miestnosti v zdravotníckom zariadení na to určenej, odkiaľ ho na výzvu obstarávateľa pohrebu alebo lekára preberú. Tak ako v bode a) musia byť k telu náležité doklady a musí byť známa jeho totožnosť. Ľudské pozostatky musia byť nahé a označené. Následne označia pozostatky bezpečnostnou páskou poskytovanou pohrebnou službou, aby nedošlo k zámene pri uložení. Potom prevezú ľudské pozostatky na miesto určené na uloženie.
  - c) Pri preberaní ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov privezených inou pohrebnou službou sa postupuje obdobne. Preverí sa, či je prítomná potrebná dokumentácia, je známa totožnosť, nie je podozrenie zo spáchania trestného činu, a ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sú riadne označené navyše sa označia bezpečnostnou páskou. Vykona sa záznam o prebratí, kde sa vyznačí aj evidenčné číslo vozidla, ktoré ostatky prepravovalo.
  - d) V prípade prepravy zo zahraničia sa pred započatím prepravy pracovníci presvedčia, že boli vybavené všetky náležité formalities v prípade, že sa jedná o prepravu podľa dohovoru 11/2003, telo musí mať pas pre mŕtvolu.

² § 8 ods. 4 písm. C zákona č. 131/2010 o pohrebníctve v znení neskorších predpisov novely zákona 398/2019 Z.z.

³ Obstarávateľ pohrebu musí mať "list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí" a nesmie ísť o podozrenie zo spáchania trestného činu.

- e) V prípade že mŕtvy bol v čase smrti nakazený nebezpečnou nákazlivou chorobou, musí byť táto skutočnosť vyznačená v dokumentácii. Telo sa uloží do vzduchotesne uzatvárateľnej rakvy vybavenej nepriepustnou vložkou⁴ a už sa nijako neupravuje, nevystavuje ani neotvára vak, v ktorom sú uložené ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky.

V. Zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami vrátane prepravy

1. Zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami pri preprave:
  - a) Ľudské pozostatky pri preprave na miesto konania pohrebu alebo vystavenia sú oblečené a uložené do konečnej rakvy. V odôvodnených prípadoch sa ľudské pozostatky ukladajú do transportnej rakvy alebo do transportného vaku.
  - b) Označenie konečnej rakvy, transportnej rakvy alebo transportného vaku zodpovedá listu o prehliadke mŕtveho a štatistickému hláseniu o úmrtí a je také, aby nedošlo k zámene ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.
  - c) Ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sa prepravujú po pozemných komunikáciách len vo vozidlách vybavených chladiacim zariadením, ktoré sú určené len na tento účel a prepravujú sa v rakve alebo transportnom vaku.
  - d) Preprava ľudských pozostatkov mŕtveho, ktorý bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou, sa vykonáva len vo vzduchotesne uzatvorenej konečnej rakve po predchádzajúcom povolení RUVZ alebo úradu krajiny EU zodpovedného za vydanie takéhoto povolenia v danej krajine.
  - e) Medzinárodná preprava ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov, na ktorú sa vzťahuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, sa vykonáva spôsobom upraveným touto zmluvou.
  - f) Ak sa preprava ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov uskutočňuje z územia štátu, ktorý nie je viazaný rovnakou zmluvou ako Slovenská republika, na prevoz na územie Slovenskej republiky alebo cez územie Slovenskej republiky je potrebný pas pre mŕtvolu príslušnej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu Slovenskej republiky; pas pre mŕtvolu sa vydá, ak sú splnené všetky požiadavky platné v štáte z ktorého sa preprava uskutočňuje a ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sú uložené v rakve, ktorá spĺňa požiadavky zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.
2. Podmienky pre používanie chladiaceho zariadenia podľa § 8 odseku 3 písm. h): Ľudské pozostatky do času pochovania sa ukladajú len do chladiaceho zariadenia, ktoré zabezpečí trvalé udržanie teploty v rozmedzí 0 °C až 5 °C. Ak doba od zistenia úmrtia lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho, do pochovania presiahne 14 dní, alebo ak to vyžaduje stav ľudských pozostatkov, ukladajú sa do mraziaceho zariadenia, ktoré zabezpečí trvalé udržanie teploty nižšej ako -10 °C.
3. Pred pietnym uložením ľudských pozostatkov sa tieto upravia. Úprava zahŕňa najmä umývanie, kozmetickú úpravu a obliekanie do šiat alebo rubáša. Tieto práce sa prevádzkujú vo vyhradenej miestnosti na úpravu ľudských pozostatkov. Priestor sa vždy po použití dezinfikuje dezinfekčným prostriedkom Kohrsolin FF a následne sa vymyje vodou a nechá uschnúť.
4. Pochovať ľudské pozostatky a ľudské ostatky možno len do hrobu, ktorý spĺňa požiadavky podľa § 19 odst. 1. Tieto požiadavky musia byť uvedené aj v prevádzkovom poriadku pohrebiska. Pohrebná služba dostatočne vopred pred pochovaním skontroluje splnenie požiadaviek.

VI. Vedenie evidencie

1. Vedenie evidencie o ľudských pozostatkoch pohrebná služba vedie nasledovne:
  - a) meno a priezvisko mŕtveho, miesto a dátum narodenia, miesto a dátum úmrtia, rodné číslo ak bolo pridelené a dokumentáciu – list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí vystaveným lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho alebo pasom pre mŕtvolu,
  - b) dátum a hodinu prevzatia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov,
  - c) dátum a hodinu odovzdania ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov na pohrebisko alebo do krematória,
  - d) doklady o mŕtvom, ktoré sa pohrebnej službe odovzdali,
  - e) dátum a hodinu uloženia ľudských pozostatkov do chladiaceho zariadenia,
  - f) evidenčné číslo vozidla, ktoré ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky prepravilo,
  - g) meno a priezvisko matky ak pohrebná služba prebrala potratený alebo predčasne narodený ľudský plod.

⁴ § 3 ods. 9 zákona č. 131/2010 o pohrebníctve

2. Pri pochovávaní potrateného ľudského plodu alebo predčasne odobraného ľudského plodu sa postupuje obdobne ako pri evidovaní ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov, okrem údajov spomenutých hore sa eviduje aj meno a priezvisko matky.
3. Dokumentácia súvisiaca s vedením pohrebnej služby ako aj evidencia ohľadom ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov je vedená v súlade so zákonom č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve. Všetka dokumentácia je uložená na adrese prevádzky pohrebnej služby, prípadne v sídle prevádzkovateľa. Agendu spracúva zodpovedný pracovník ktorý má túto činnosť v popise práce, ak taký pracovník nie je stanovený, vedie ju zodpovedná osoba za prevádzku, ktorá zodpovedá aj za správnosť vedenej evidencie.

VII. Režim údržby vozidiel, chladiacich zariadení, priestorov a používanie ochranných pomôcok

1. Režim údržby čistoty a dezinfekcie prevádzkových priestorov a zariadenia:
  - a) Prevádzkové priestory, ostatné pomocné priestory a zariadenia na osobnú hygienu, technická vybavenosť, zriaďovacie predmety sa udržiavajú v dôkladnom poriadku a čistote.
  - b) Za týmto účelom sa vykonáva dekontaminácia horeuvedených priestorov a zariadení (dekontaminácia - súbor opatrení zahrňujúci mechanickú očistu a dezinfekciu a ktorý je v tomto prípade zameraný na ničenie a odstraňovanie mikroorganizmov). Pri dekontaminácii povrchov sa zachováva:
    - dvojfázový postup čistenia – najskôr mechanická očista za použitia syntetických čistiacich prípravkov v odporúčaných koncentráciách, ktoré sa pripravujú v teplej vode a potom vlastná dezinfekcia s prípravkami s dezinfekčným účinkom (používa sa pri plochách veľmi znečistených) alebo
    - jednofázový postup čistenia za použitia syntetických prípravkov s čistiacim a dezinfekčným účinkom (používa sa pri plochách, ktoré nie sú veľmi znečistené, doporučuje sa však vopred odstrániť hrubé nečistoty). Pri dekontaminácii sa dodržiavajú postupy pre prácu s prípravkami podľa doporučení výrobcu a používajú sa osobné ochranné pracovné pomôcky.
2. Musí sa vykonať správne mechanická očista (dôkladné odstránenie mechanických nečistôt) a pri dezinfekcii sa musí dodržať správna (predpísaná) koncentrácia dezinfekčného prostriedku. Dezinfekčné prostriedky sa riedia pitnou vodou tak, že do odmeraného množstva vody sa pridá odmerané množstvo prípravku, ktorý sa považuje za 100%.
3. Dezinfekčné roztoky sa pripravujú vždy čerstvé (starnutím rýchlo klesá ich účinnosť), čo najkratšiu dobu pred použitím.
4. Musí sa dodržať predpísaná koncentrácia dezinfekčných roztokov a odporúčaná doba pôsobenia (expozičný čas).
5. Prípravky používané:
  - na mechanickú očistu: napr. detergenty – Jar, Pur, tekuté prášky - Cif, Ata, čistiace a dezinfekčné prípravky - Fixinela, Domestos,
  - dezinfekciu: Khorsolin FF riedený na (5% minimálne 20 minút), prípadne nedostupnosti SAVO (3% minimálne 30 minút), vlhčené dezinfekčné utierky Bacillol 30 a na dezinfekciu rúk Sterillium a ochranný krém po aplikácii Baktolan lotion,
  - prípravky vhodné na použitie pri jednofázovom postupe čistenia: (Kohrsolin FF minimálne 20 minút), v prípade nedostupnosti (SAVO prim 3%, 30 min.), vlhčené dezinfekčné utierky Bacillol 30 a na dezinfekciu rúk Sterillium a ochranný krém po aplikácii Baktolan lotion
6. Pomôcky na upratovanie sú označené a vyčlenené podľa spôsobu použitia, udržiavajú sa v čistote a po skončení práce sa vyčistia, vydezinfikujú a vysušia dezinfekcia sa prevedia utierkami Bacillol 30.
7. Frekvencia režimu údržby čistoty a dezinfekcie: prevádzkové priestory, zariadenia pre osobnú hygienu: denne, v prípade kontaminácie ihneď horeuvedenými prostriedkami:
  - pohrebné vozidlo: po každej preprave ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov mŕtveho, ktorý bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou musí sa dezinfikovať v prípade kontaminácie úložného priestoru podľa potreby, minimálne 1 x týždenne na bežnú týždennú dezinfekciu sa používa Incidol alebo SAVO na komplexnu Khorsolin FF a utierky Bacillol 30
  - chladiaceho zariadenia: v prípade kontaminácie, po vyskladnení a podľa potreby minimálne 1x za týždeň

8. Zamestnanci podľa druhu vykonávanej činnosti používajú pracovný odev a osobné ochranné pracovné pomôcky ako sú jednorázové latexové prípadne vlnové rukavice, gumené rukavice, zástery a čizmy. Pre odkladanie civilného odevu majú vyčlenený priestor označený ako šatňa na nákrese prevádzky. Sú povinní dodržiavať prísne zásady osobnej hygieny.
9. Pravidelné umývanie rúk tečúcou teplou vodou a mydlom s dezinfekčným účinkom (napríklad Dethol, Sanitol) a špeciálny dezinfekčný prostriedok Sterillium a následne krém Baktolan Lotion:
  - pri kontaminácii rúk biologickým materiálom sa ruky umyjú a dezinfikujú prípravkom s baktericídnym a virucídnym účinkom Sterillium a následne ošetrí krémom Baktolan Lotion.
  - pohrebné vozidlo je vybavené pohotovostným balíčkom pre osobnú hygienu zamestnancov (vhodná nádoba s vodou na umývanie rúk, mydlo a jednorazové uteráky, jednorazové rukavice) a prípravok Incidor spray na dezinfekciu vozidla.

VIII. Povinnosti prevádzkovateľa pohrebných služieb:

1. zdržať sa propagovania pohrebnej služby v zdravotníckom zariadení, na pracovisku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo v zariadení soc. služieb, alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
2. zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť registrovaných cirkví a náboženských spoločností a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu,
3. zdržať sa akejkoľvek manipulácie s ľudskými pozostatkami mimo priestorov na tento účel určených prevádzkovým poriadkom pohrebnej služby a označených ako "box a prípravovňa". Dvor ktorým disponuje pohrebná služba a má ho v prenájme slúži len na príjazd motorového vozidla. Preloženie ľudských pozostatkov do časti "box a prípravovňa" podľa priloženého nákresu musí byť prevedené pietne a čo najrychlejšie,
4. postupovať po prevzatí ľudských pozostatkov podľa pokynov uvedených v liste o prehliadke mŕtveho a štatistickom hlásení o úmrtí, pokynov orgánov činných v trestnom konaní alebo pokynov úradu,
5. ostatné povinnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve,
6. umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkym osobám byť pri konečnom uzatváraní rakvy,
7. umiestniť na dobre viditeľnom mieste cenník pohrebnej služby.

IX. Iné činnosti spojené s pohrebom

Prevádzkovateľ pohrebnej služby zabezpečuje aj predaj rakiev a smútočných potrieb (výbava rakvy, kríž, vence, kytice, vypisovanie stúh, vytváranie smútočných oznámení a pod.). Prípravu pohrebu, ktorú má na starosti obradník-zamestnanec, ktorý má takúto činnosť v popise práce pokiaľ takýto pracovník nie je, zabezpečuje túto činnosť osoba zodpovedná za prevádzku. Medzi hlavné povinnosti obradníka patria: dojednanie priebehu a spôsobu rozlúčky, druh obradu a výber hudby podľa pokynov obstarávateľa pohrebu a asistuje pri celom priebehu obradu a vypravádza pohrebný spriecod k hrobu.

X. Otváracia doba a nepretržitá služba

Otváracia doba je stanovená na pondelok až piatok od 8:00 hod. do 15:00 hod. Počas víkendov a sviatkov je prevádzka zatvorená a je dostupná len telefonická pohotovostná služba, kde si je potrebné dojednať ďalší postup. Mimo pracovných hodín sa zaisťujú len nutné úkony (ako napríklad prevoz do chladiaceho zariadenia a pod.), Ceny poskytovaných služieb sú uvedené v cenníku ktorý tvorí prílohu prevádzkového poriadku.

XI. Záverečné ustanovenia

Za dodržiavanie prevádzkového poriadku zodpovedá prevádzkovateľ: Osobitnou podmienkou na prevádzkovanie pohrebnej služby je odborná spôsobilosť. Prevádzkový poriadok bude priebežne upravovaný a udržiavaný v súlade s platnou legislatívou na ochranu verejného zdravia .

V Banskej Štiavnici (deň vypravovania): 6. marca 2016

Meno a priezvisko zodpovednej osoby: Marian Štepka (Osvedčenie o odbornej spôsobilosti č. A/2015/03363)

Predkladá na schválenie (Názov RUVZ): Žiar nad Hronom

Podpis a odtlačok pečiatky prevádzkovateľa (podpis konateľa spoločnosti):

Marian Štepka

Situačný náčres

